

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 31Cob/40/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122202140
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Tischlerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2122202140.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Tischlerovej a členov senátu Mgr. Lucie Mizerovej a JUDr. Petra Dumana, v právnej veci žalobcu: Poľnohospodárske družstvo Malženice, so sídlom Malženice, IČO: 00 699 390, zastúpeného splnomocnencom: Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Hlavná 31, Trnava, IČO: 36 865 281, proti žalovanému: TRNAGRO s.r.o., so sídlom Gajova 4, Bratislava, IČO: 35 876 034, zastúpenému splnomocnencom: JÁNSKÝ & PARTNERS s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom Štúrova 13, Nitra, IČO: 47 249 650, o nahradenie prejavu vôle, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 23Cb/17/2022-88 z 20. januára 2023, o späťvzati žaloby, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd p r i p ú š ť a späťvzatie žaloby, rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 23Cb/17/2022-88 z 20. januára 2023 z r u š u j e a konanie z a s t a v u j e .

II. Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 % trov konania s tým, že o výške trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 140, § 603 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“).

2. Vecne dôvodil, že predmetom konania je nahradenie prejavu vôle v dôsledku porušenia predkupného práva upraveného ustanovením § 140 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak sa spoluvlastnícky podiel prevádza, majú spoluvlastníci predkupné právo, ibaže ide o prevod blízkej osobe (§ 116, 117 Občianskeho zákonníka). Ak sa spoluvlastníci nedohodnú o výkone predkupného práva, majú právo vykúpiť podiel pomerne podľa veľkosti podielov. Pretože ustanovenia o spoluvlastníctve (§ 136 a nasl. Občianskeho zákonníka) neobsahujú podrobnejšiu úpravu práv a povinností zo zákonného predkupného právneho vzťahu, ktorý má vecno-právny charakter, vychádza sa v zmysle § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka z analogickej aplikácie právnej úpravy predkupného práva, a to z ustanovení o zmluvnom predkupnom práve (§ 602 a nasl. Občianskeho zákonníka), ktoré sú obsahom a účelom najbližšie predkupnému právnemu vzťahu spoluvlastníkov.

3. Žalobca ako spoluvlastník predmetných nehnuteľností v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy zo dňa 2.3.2020 mal predkupné právo a v konaní nebolo preukázané, že prevádzaný podiel mu bol predchádzajúcim spoluvlastníkom pred uzatvorením kúpnej zmluvy, ponúknutý na odkúpenie. Žalobca však pri formulácii žaloby zrejme opomenul skutočnosť, že predchádzajúci spoluvlastník bol spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností v podiele o veľkosti 1/8 vo vzťahu k celku na nehnuteľnostiach zapísaných na listoch vlastníctva č. XXXX, XXXX, XXXX, o veľkosti 5/8 vo vzťahu k celku na nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX a o veľkosti 1/16 na nehnuteľnostiach zapísaných na LV

č. XXX. Aj keď mal súd prvej inštancie za to, že predkupné právo žalobcu bolo porušené a teda mu patria práva obídeneho spoluvlastníka v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka, nebolo možné vyhovieť jeho žalobe v ním formulovanom znení, keďže v zmysle ustanovenia § 140 Občianskeho zákonníka sa môže žalobca ako spoluvlastník, ktorý sa domáha svojho nároku z titulu porušenia predkupného práva, domáhať svojich práv len vo vzťahu k pomernej časti prevádzaného podielu, teda toho čo pripadá pomerne na jeho podiel.

4. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 91/2008 z 12.5.2009, z ktorého vyplýva, že je nesprávny právny názor, že v prípade, ak spoluvlastník, ktorý svoj nárok z porušenia predkupného práva neuplatnil, tak ďalší dotknutý spoluvlastník, ktorého predkupné právo bolo porušené sa môže domáhať uplatnenia svojho predkupného práva aj nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu, t.j. celého podielu zodpovedajúceho predmetu prevodu. Správnym je názor podľa ktorého môže tento ďalší spoluvlastník uplatňovať nárok len na pomernú časť podielov podľa veľkosti svojho vlastného spoluvlastníckeho podielu, pričom tento spoluvlastník sa v prípade porušenia predkupného práva, nemôže bez dohody s ostatnými spoluvlastníkmi o výkone predkupného práva domáhať prevodu celého podielu, pokiaľ ostatní spoluvlastníci zostávajú pasívni v obrane svojich práv. Mlčanie a pasivita nemôže v žiadnom prípade znamenať súhlas, preto má spoluvlastník, ktorý sa domáha svojho nároku, právo len na pomernú časť podielu a nadobúdateľovi pripadá len taký spoluvlastnícky podiel, ktorý by inak patril tým spoluvlastníkom (spoluvlastníkov), ktorí by sa prevodu nedomáhali. Z toho vyplýva, že tento aktívny spoluvlastník má práva vyplývajúce z porušenia jeho predkupného práva len pomerne, teda z každého predaného spoluvlastníckeho podielu len vo vzťahu k časti podielu pripadajúcej na jeho podiel v pomere k podielom ostatných spoluvlastníkov. Obdobne Krajský súd v Žiline v rozhodnutí z 31.1.2018 sp. zn. 8Co/323/2017 uviedol, že dotknutí podieloví spoluvlastníci sa musia v každom prípade dohodnúť o výkone predkupného práva, ak sa chcú odchyliť od zákonného pravidla o pomernom uplatňovaní nárokov z predkupného práva, resp. nárokov z jeho porušenia. Ak má záujem jeden spoluvlastník o celý prevedený podiel (nad rozsah, ktorý zodpovedá v pomere k ostatným podielom jeho spoluvlastníckemu podielu), musia s tým vysloviť súhlas ostatní podieloví spoluvlastníci, inak je oprávnený požadovať iba to, čo pripadá pomerne na jeho podiel.

5. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nemá právo uplatňovať si nároky vyplývajúce z porušenia jeho predkupného práva vo vzťahu k celému podielu, ktorý bol prevádzaný kúpnu zmluvou, ktorým malo byť predkupné právo porušené, preto nemohol súd prvej inštancie žalobe znejúcej na nahradenie prejavu vôle žalovaného na kúpnej zmluve týkajúceho sa celého prevádzaného podielu, vyhovieť.

6. V časti o trovách konania súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), vecne plným procesným úspechom žalovaného.

7. Po rozhodnutí súdu prvej inštancie zobral žalobca podaním doručeným súdu prvej inštancie 7.2.2023 žalobu v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť, a to s poukazom na právny názor Najvyššieho súdu SR vyslovený v rozsudku sp. zn. 2Cdo 91/2008.

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal včas žalobca aj odvolanie s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a g/ CSP. Namietal nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, keď zamietol žalobu priamo na pojednávaní, počas ktorého žalovaný prvýkrát poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 91/2008, pričom súd prvej inštancie návrhu žalobcu na odročenie pojednávania za účelom oboznámenia sa s predmetným rozsudkom nevyhovel. Aj s ohľadom na počiatočnú procesnú pasivitu žalovaného mal žalobca za to, že v súlade s princípom rovnosti strán sporu bolo potrebné pojednávanie odročiť a dať tak žalobcovi priestor na oboznámenie sa s novou procesnou obranou a argumentáciou žalovaného. Pokiaľ by žalobca, po oboznámení sa s predmetným rozsudkom, upravil petit žaloby jej čiastočným späťvzatím tak, aby tento zodpovedal právnomu názoru uvedenému v rozsudku najvyššieho súdu, žaloba by bola v tejto časti nepochybne úspešná, pretože samotné porušenie predkupného práva bolo aj v zmysle napadnutého rozhodnutia nesporné. Súd na to však svojím procesným postupom žalobcovi v podstate nedal žiadny priestor.

9. Žalobca zároveň poukázal na skutočnosť, že súd prvej inštancie zamietnutie žaloby odôvodnil odkazom na právny názor prezentovaný v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 91/2008, v zmysle ktorého, v prípade ak sa všetci opomenutí spoluvlastníci nevyjadria, že nemajú záujem uplatniť svoje predkupné právo a nadobudnúť prevádzané podiely na spoločných nehnuteľnostiach, žalobca má právo domáhať sa prevodu nehnuteľností len v podiele zodpovedajúcom jeho vlastnému spoluvlastníckemu podielu na týchto nehnuteľnostiach. V odôvodnení napadnutého rozsudku sa súd prvej inštancie nezaobráta otázkou, na základe akých skutočností, dôkazov, či úvah dospel k záveru, že sa žalobca s ostatnými spoluvlastníkmi na uplatnení predkupného práva nedohodol. Súd prvej inštancie tak nevykonal dôkazy potrebné na preukázanie, či došlo k dohode žalobcu s ostatnými spoluvlastníkmi ohľadom uplatnenia ich predkupného práva.

10. Pre úplnosť žalobca uviedol, že s právnym názorom prezentovaným v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 91/2008 nesúhlasí. Najvyšším súdom judikovaný postup je vo veľkej časti prípadov porušenia predkupného práva v praxi nerealizovateľný a odopiera spoluvlastníkom právo, ktoré by im v prípade rešpektovania ich predkupného práva zo strany prevodcu patrilo. Dôvodil, že v situácií, kedy je veľká časť najmä poľnohospodárskych pozemkov v spoluvlastníctve viacerých spoluvlastníkov, z ktorých niektorí sú neznámi, príp. ide o neprededené podiely po nebohých vlastníkoch, je častokrát nemožné dosiahnuť zaslanie písomnej odpovede od každého osloveného spoluvlastníka.

11. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Pokiaľ ide o späťvzatie žaloby, vzhľadom ku skutočnosti, že žalobca následne adresoval súdu odvolanie voči rozsudku a súd prvej inštancie osobitne vyzýval na vyjadrenie sa k odvolaniu voči rozsudku a nevyzýval žalovaného na vyjadrenie sa k späťvzatiu žaloby, žalovaný považoval späťvzatie žaloby za bezpredmetné.

12. Vo vzťahu namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu veci súdom prvej inštancie žalovaný uviedol, že právne posúdenie sporu súdom prvej inštancie je z hľadiska hmotného práva správne. Žalovaný mal tiež za to, že súd prvej inštancie nepostupoval tak, že by znemožnil žalobcovi ako strane sporu vykonávať jemu patriace procesné práva. V danom spore by došlo k zamietnutiu žaloby aj bez zohľadnenia rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 91/2008, keď z gramatického znenia § 140 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že žaloba bola podaná nesprávne. Súd prvej inštancie preto nepostupoval pri rozhodovaní tak, že by prekvapivo aplikoval právnu normu, s ktorej aplikáciou sporové strany nepočítali, ale naopak, súd prvej inštancie aplikoval právnu normu, aplikácie ktorej sa dožadoval samotný žalobca. Pre úplnosť žalovaný dodal, že sám ani nemusel v spore poukazovať na právny názor Najvyššieho súdu SR, resp. na rozpor žaloby s § 140 Občianskeho zákonníka, pretože občianske súdne konanie je ovládané zásadou iura novit curia (práva pozná súd).

13. Vo vzťahu k námietke žalobcu o nevykonaní potrebného dokazovania súdom prvej inštancie, žalovaný uviedol, že žalobca v rámci konania pred súdom prvej inštancie nepredložil ani neoznačil žiaden dôkaz o tom, že si splnil svoju ponukovú povinnosť vo vzťahu k ostatným spoluvlastníkom, resp., že existuje dohoda medzi spoluvlastníkmi ohľadom výkonu predkupného práva a tieto skutočnosti ani netvrdil. Preto snahu žalobcu prezentovať svoje vlastné zlyhanie ohľadom otázky (ne)unesenia dôkazného bremena ako nedostatok na strane súdu prvej inštancie považoval žalovaný za absurdnú.

14. Žalobca v replike uviedol, že po doručení napadnutého rozsudku adresoval súdu späťvzatie žaloby v celom rozsahu a následne z opatrnosti podal voči rozsudku po späťvzatií žaloby aj odvolanie. Odvolanie bolo podané výlučne z dôvodu obavy, že v prípade, ak odvolací súd späťvzatie žaloby z nejakého dôvodu nepripustí, žalobcovi do tohto rozhodnutia uplynie lehota na podanie odvolania. Žalobca s argumentáciou žalovaného nesúhlasí a samotné odvolanie považuje za dôvodne podané, vzhľadom na späťvzatie žaloby považoval za nadbytočné vyjadrovať sa k dôvodnosti podaného odvolania. V prípade nepripustenia späťvzatia žaloby zo strany odvolacieho súdu na podanom odvolaní v celom rozsahu trvá. Argumentácia žalovaného o bezpredmetnosti podaného späťvzatia je z právneho hľadiska nesprávna a aj v rozpore s obsahom súdneho spisu.

15. Žalovaný v duplike vyjadril svoj nesúhlas so späťvzatím žaloby v tomto štádiu konania, a to z dôvodu požiadavky právnej istoty, pokiaľ ide o otázku vlastníckeho práva k predmetným poľnohospodárskym pozemkom. Nad rámec argumentácie uvedenej vo vyjadrení k odvolaniu, poukázal na ďalšie súdne rozhodnutia, ktorými bol vyslovený právny názor totožný s právnym názorom vyjadreným Najvyšším

súdom SR v rozsudku sp. zn. 2Cdo/91/2008, a to konkrétne rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/131/2020 z 11.2.2021 a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/124/2018 z 18.9.2019.

16. V ďalšom vyjadrení žalovaný doplnil, že za závažné dôvody, pre ktoré vyslovuje nesúhlas so späťvzatím podanej žaloby, považuje svoj úspech v spore pred súdom prvej inštancie. Podľa žalovaného možno legitímne očakávať, že pokiaľ by odvolací súd rozhodoval o odvolaní žalobcu voči rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd by odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny, a to s poukazom na rozhodovaciu prax súdov pri riešení otázky (rozsahu) výkonu práva spoluvlastníka veci dotknutého porušením predkupného práva, keď riešenie tejto pre spor kľúčovej otázky súdom prvej inštancie vychádza z názorovej línie opakovane prezentovanej Najvyšším súdom SR (2Cdo/91/2008 a 8Cdo/124/2018), rešpektovanej aj súdmi nižších inštancií (napr. odvolacie konanie na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 9Co/131/2020). V prípade potvrdenia odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie tak bude predmetný spor právoplatne skončený, čím bude s poukazom na prekážku „res iudicata“ vyriešená otázka vlastníctva a užívania predmetných spoluvlastníckych podielov k predmetným poľnohospodárskym pozemkom.

17. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), vo vzťahu k funkčnej príslušnosti dodáva, že v danej veci bola daná funkčná príslušnosť Krajského súdu v Trnave na rozhodnutie o späťvzatí žaloby žalobcom, pretože z obsahu spisu vyplýva, že predmetom sporu je nahradenie prejavuje vôle ako jeden z nárokov vyplývajúcich podielovému spoluvlastníkovi pri porušení predkupného práva, pričom vzťah medzi stranami sporu (ako podnikateľmi) nenapĺňa predpoklady uvedené v § 261 ObZ, teda v predmetnej veci nejde o obchodnoprávny spor, kde by bol funkčne príslušným súdom Krajský súd v Bratislave (por. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Ndob/5/2023 zo dňa 16.8.2023).

18. Podľa § 370 ods. 1 CSP ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia.

19. Podľa § 370 ods. 2 CSP súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví.

20. Odvolací súd vo veci postupoval bez nariadenia pojednávania, pretože konanie všeobecného súdu o tých procesných úkonoch strán sporu, ktoré majú vplyv na jeho ďalší priebeh, nemožno považovať za „prejednávanie“ veci v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, keďže všeobecné súdy v takýchto prípadoch meritórne nerozhodujú o veci samej, ale len o pokračovaní alebo zastavení súdneho konania. Preto je v súlade s ústavnosťou postupu všeobecného súdu, ktorý ako všeobecný súd bez prítomnosti účastníkov rozhodne o pripustení späťvzatia návrhu na začatie konania (porov. rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 30/1997 zverejneného v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu SR č. 45/1997).

21. Späťvzatím žaloby žalobca privodil stav potreby zaoberania sa (odvolacím súdom) otázkou prípustnosti späťvzatia žaloby. Jedinou zákonom ustanovenou prekážkou postupu podľa § 370 ods. 1 a 2 CSP by bol nesúhlas žalovaného z vážnych dôvodov, ten tu však podľa názoru odvolacieho súdu nebol.

22. Späťvzatie žaloby tzv. dominus litis (pána sporu), ktorý má právo procesnými úkonmi, ktoré sú prejavom jeho autonómnej vôle, ovplyvňovať priebeh a smerovanie celého súdneho konania (tzv. dispozičný princíp civilného sporového konania). Vôľa žalobcu dosiahnuť zastavenie konania procesným úkonom, ktorým berie žalobu späť, je však limitovaná dvoma skutočnosťami, a to nesúhlasom druhej procesnej strany so zastavením konania a existenciou vážnych dôvodov, pre ktoré konanie zastaviť nemožno. Dôkazné bremeno existencie takýchto vážnych dôvodov potom v konaní nesie žalovaný. Pokiaľ ide o vymedzenie pojmu vážne dôvody, zákon túto otázku nerieši, preto treba vychádzať z toho, že posudzovanie vážnosti dôvodov je výlučne vecou voľnej úvahy a hodnotiaceho úsudku súdu. Tie však nie sú svojvoľné, pretože súd pri posudzovaní závažnosti dôvodov berie na zreteľ jednotlivé skutkové okolnosti prípadu a povahu uplatňovaného nároku, a hodnotí predovšetkým možné dôsledky zastavenia konania z hľadiska právneho a faktického stavu vzťahov medzi účastníkmi a dopad na postavenie účastníkov, najmä žalovaného, s prihliadnutím na mieru ohrozenia jeho práv a právom chránených záujmov (por. uznesenia Najvyššieho súdu SR z 22.9.2010 sp. zn. 4Cdo 36/2010, z 27.3.2014 sp. zn. 3Cdo 8/2013)

23. V prejednávanej veci žalovaný založil svoje vážne dôvody na nesúhlas so späťvzatím žaloby na jeho úspechu v spore v konaní pred súdom prvej inštancie. Podľa žalovaného možno legitímne očakávať, že pokiaľ by odvolací súd rozhodoval o odvolaní žalobcu voči rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd by odvolaním napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny s poukazom na rozhodovaciu prax súdov pri riešení otázky (rozsahu) výkonu práva spoluvlastníka veci dotknutého porušením predkupného práva. Žalovaný mal tiež za to, že v prípade potvrdenia odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie bude predmetný spor právoplatne skončený, čím bude s poukazom na prekážku „res iudicata“ vyriešená otázka vlastníctva a užívania predmetných spoluvlastníckych podielov k poľnohospodárskym pozemkom.

24. Odvolací súd po preskúmaní dôvodov nesúhlasu žalovaného so späťvzatím žaloby, so zreteľom jednotlivé skutkové okolnosti prípadu a povahu uplatňovaného nároku (nahradenie prejavu vôle), zhodnotil možné dôsledky zastavenia konania z hľadiska právneho a faktického stavu vzťahov medzi stranami sporu a dopad na postavenie strán sporu, najmä žalovaného, s prihliadnutím na mieru ohrozenia jeho práv a právom chránených záujmov a dospel k záveru, že žalovaným uvádzané skutočnosti nespĺňajú požiadavku príslušnej závažnosti. Samotný úspech žalovaného v konaní pred súdom prvej inštancie nezakladá závažný dôvod na nesúhlas so späťvzatím žaloby, pretože výsledok odvolacieho konania nie je možné prejudikovať, a to ani s poukazom na žalovaným uvádzanú súdnu prax. So žalovaným nemožno súhlasiť ani v tom smere, že v prípade potvrdenia odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie bude s poukazom na prekážku „res iudicata“ vyriešená otázka vlastníctva a užívania predmetných spoluvlastníckych podielov k predmetným poľnohospodárskym pozemkom. V prvom rade je potrebné uviesť, že predmetom sporu je nahradenie prejavu vôle a nie žaloba o určenie vlastníckeho a užívacieho práva k pozemkom. Len pre úplnosť odvolací súd uvádza, že o prekážku veci rozsúdenej nejde ani vtedy, ak predchádzajúcim rozsudkom bola žaloba zamietnutá iba z dôvodu, že žalobca sa pôvodnou žalobou domáhal určenia spoluvlastníctva k nehnuteľnosti v inom podiele, než ktorý mu v skutočnosti patrí (por. R 15/2005). Pri nahradení prejavu vôle je súd viazaný žalobným petitom (§ 216 ods. 1 CSP), a v dôsledku tejto viazanosti nesmie na znení navrhovanej zmluvy nič meniť, tzn. ani priznať menej ako sa žalobca domáhal (por. R 53/1991). I prípadný právoplatný rozsudok zamietajúci žalobu o nahradenie prejavu vôle je prekážkou právoplatne rozhodnutej veci len v rozsahu rozhodnutia o predmete sporu (totožnosti predmetu rozhodovania). Totožnosť predmetu konania predpokladá jednak totožné skutkové tvrdenia žalobcu, tak i totožný žalobný petít. Inými slovami, o tom, či ide o totožnosť nároku, rozhoduje jednak totožnosť procesných strán a ďalej súhlasnosť žalobného petitu zhodne skutkovo odôvodňovaného (por. V 9/1986, rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 23Cdo 1927/2009). Z uvedeného teda vyplýva, že právoplatný rozsudok zamietajúci žalobu o nahradenie prejavu vôle v prípade porušenia predkupného práva podielového spoluvlastníka nie je prekážkou právoplatne rozhodnutej veci pre novú žalobu o nahradenie prejavu vôle medzi totožnými stranami, vychádzajúcu síce z rovnakých skutkových tvrdení, avšak s odlišným žalobným petitom.

25. V kontexte vyššie uvedeného má odvolací súd za to, že právny ani faktický stav vzťahov medzi stranami sporu a ani postavenie strán sporu sa zastavením konania pre späťvzatie žaloby žiadnym spôsobom nezmení. Žalovaný je evidovaným vlastníkom nehnuteľností, vo vzťahu ku ktorým žiadal žalobca nahradiť prejav vôle žalovaného uzatvoriť kúpnu zmluvu, z dôvodu porušenia predkupného práva žalobcu, pričom späťvzatie žaloby žalobcom nemá žiadny vplyv na hmotnoprávne postavenie, ani práva a právom chránené záujmy žalovaného.

26. Keďže v danom prípade došlo zo strany žalobcu k späťvzatiu žaloby v čase, keď už rozhodol vo veci súd prvej inštancie, ale jeho rozhodnutie ešte nenadobudlo právoplatnosť, pričom žalovaný so späťvzatím žaloby síce nesúhlasil, avšak vážne dôvody pre nesúhlas podľa odvolacieho súdu dané neboli, boli naplnené všetky zákonné predpoklady pre aplikáciu citovaného § 370 CSP. Odvolací súd preto postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), späťvzatie žaloby pripustil, rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil a konanie zastavil.

27. Pripustením späťvzatia žaloby je vybavené i odvolanie žalobcu, pretože účinné späťvzatie žaloby má vplyv na celé konanie, teda i na konanie pred odvolacím súdom, keďže bez žaloby nemôže obstať ako konanie prvoinštančné, tak i konanie odvolacie.

28. O nároku na náhradu trov konania (prvoinštančného i odvolacieho) rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 CSP, vychádzajúc zo situácie, že žalobca späťvzatím žaloby

procesne zavinil zastavenie konania. Žalovanému preto vznikol nárok proti žalobcovi na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).